

SUÇ ÖNLEME MODELLERİ

5

Amaçlarımız

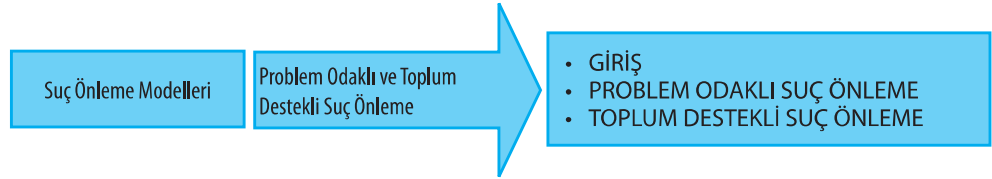
Bu üniteyi tamamladıktan sonra;

- 👁️ Problem odaklı suç önleme anlayışını tanımlayabilecek,
 - 👁️ Toplum destekli suç önleme anlayışını açıklayabilecek,
 - 👁️ SARA problem çözme modelini karşılaştığı olaylara uygulayabilecek,
 - 👁️ Problem odaklı polislik ile toplum destekli polislik anlayışını birbirinden ayırt edebilecek,
- bilgi ve becerilerine sahip olabilirsiniz.

Anahtar Kavramlar

- Problem Odaklı Suç Önleme
- Problem Odaklı Polislik Anlayışı
- SARA Modeli
- Toplum Destekli Suç Önleme
- Toplum Destekli Polislik

İçindekiler

Problem Odaklı ve Toplum Destekli Suç Önleme

GİRİŞ

Suçların önlenmesinin, suçların işlenmesinden sonra alınacak tedbirlerden ve suçlulara yapılacak adli işlemlerden daha önemli olduğu açıktır. Suçların önlenmesi amacıyla geliştirilen klasik polis taktiklerinin yanında, yeni polislik anlayışına bağlı olarak farklı bazı modeller de bulunmaktadır. 1980'lerden itibaren polis teşkilatlarının personel ve teçhizat bakımından sahip olduğu yeniliklere rağmen, kendi işlerine uzak oldukları eleştirisiyle geliştirilen yeni polislik anlayışı önce ABD'de ve sonra Avrupa'da polis teşkilatlarını etkilemiştir. Bu sadece güvenlik ve suç önleme anlayışında bir değişiklik yapmamış, aynı zamanda polis teşkilatlarında bir dönüşümü de beraberinde getirmiştir.

Yeni polislik anlayışının en önemlisi Herman Goldstein tarafından ileri sürülen Problem Odaklı Polislik anlayışı olmuştur. Goldstein polisin, kendini ilgilendiren problemlere bastırıcı tedbirlerinin yeterli olmadığını, konuyu daha geniş bir çerçevede ve proaktif olarak ele alması gerektiğini ileri sürerek, problem odaklı polislik anlayışının öncülüğünü yapmıştır. Problemin tüm mahiyetini dikkate alarak ve tüm paydaşlarını önleme faaliyetinin içinde kabul ederek, ceza-adalet sistemine gerek kalmaksın problemleri bertaraf etmeyi yahut azaltmayı amaçlayan bu anlayış kısa sürede polis teşkilatlarınca kabul görmüş ve uygulanma alanı bulmuştur.

Toplum destekli polislik anlayışı problem odaklı polislik anlayışını da kapsayıcı şekilde gelişme gösteren ve suçun önlenmesinde toplum desteğini daha öne çıkararak bir uygulamadır. Madem suç ve asayişsizlik toplumun içinde meydana geliyor, problemi en iyi bilen ve en iyi çözüm önerilerini getirecek olan da toplumun kendisidir.

Suçtan çok probleme yönelen bu yeni polislik anlayışının toplumu ve diğer ilgilileri suç önleme faaliyetinin dışında kabul etmesi beklenemezdi. Suçların önlenmesi, suç meydana geldikten sonra ceza-adalet tedbirleri uygulamaktan daha ekonomiktir. Bu sebeple modern dünyada önlemek, suçu bastırmaktan daha öne çıkmıştır. Suçların tamamen önlenmesi bir ütopyadır. Ancak bazı suçlar önlenemez ve büyük bir kısmı azaltılabilir. Diğer taraftan suç önleme amacıyla geliştirilen polislik anlayışlarının birbirlerinin rakibi olmadığını da hatırlatmak gerekir. Bunlar birbirlerini destekleyici ve geliştirilen taktikleri ortak kullanan anlayışlardır. Bu ünitenin amacı, problem odaklı suç önleme modeli ile toplum destekli suç önleme modelini çeşitli açılardan ele almaktır.

PROBLEM ODAKLI SUÇ ÖNLEME MODELİ

Problem odaklı suç önleme anlayışı, bir toplumda sıklıkla görülen her bir suçun nedenlerine ve suçların ortak yönlerine odaklanarak önlenmesi amacını taşır. Burada amaç, suçlara genel olarak ve aynı taktiklerle yaklaşmak yerine, her bir suç için suçu oluşturan faktörleri dikkate alarak, her bir suç için ayrı bir önleme stratejisi geliştirmektir. Nitekim her bir suçun nedeni, işleniş biçimi, fail ve mağdur profili birbirinden farklıdır. Bu sebeple, suçların önlenmesinde tüm suçlar için genel bir önleme stratejisi yerine, her bir suç için yapılacak gözlem, tespit, analiz ve değerlendirme sonucu öznel bir taktik geliştirilmez.

Problem odaklı suç önleme anlayışı, 1979 yılında ABD’de Herman Goldstein tarafından ileri sürülmüş ve geliştirilmiştir. Goldstein makalesinde (1979), 1960’ların sonlarına kadar polis teşkilatının sadece idari ve teknik açıdan geliştirilmesi üzerinde durulmasını eleştirmiştir. Bunu “aracın amacı aşması” sorunu olarak değerlendirmiştir. Bir başka deyişle, polis teşkilatının idari ve teknik açıdan geliştirilmesinde sorun yoktur. Ancak bunu polisin güvenlik hizmeti üretebilmesi için araç olarak görmek gerekir. Polisin varlık sebebi asıl olarak güvenliğin sağlanmasıdır. Haliyle polisin daha çok suçların önlenmesine odaklanması ve problem çözümüne yönelik hareket etmesi sağlanmalıdır.

Problem odaklı suç önlemenin iyi anlaşılabilmesi için öncelikle “problem ve polisin asıl işi nedir” sorularının cevaplanması gerekir. Ardından da bu anlayışın uygulama modeli olarak geliştirilen Problem Odaklı Polislik (POP) ile bu modelin işletilmesinde anahtar rolü olan SARA problem çözme yönteminin anlatılması gerekir. Son olarak problem odaklı polisliğe olumsuz yaklaşım ve başarısızlık sebepleri incelenmelidir.

Problem Nedir, Polisin Asıl İşidir?

Problem odaklı suç önleme ve bu anlayışın uygulama modeli olan problem odaklı polislikte “problem” denilince ne anlaşılmalıdır? Problem odaklı polislik, polisin en temel iş birimini “problem” olarak tanımlamaktadır (Scott, 2015:9). Öncelikle problem, olay veya suçtan farklı bir şeydir. Peki, problem olgusunun suç ve olaylardan farkı nedir? Problem, kamu ya da polise ilişkin bir şeydir. Problem, polisin sorumluluğuna giren, her türlü davranış ve durumları kapsar. Bir problem, bir şekliyle veya çok yönlü olarak birbirine benzeyen, çoklu ve mükerrer olay veya suçları kapsar. Problem aynı zamanda polisin özel bir müdahalesi olmaksızın çözülme ihtimali olmayan bir şeydir.

Problem odaklı polislik anlayışında problem çeşitli yönlerden ele alınabilir. Bu; problemin türü, failer, problemin kaynaklandığı yer veya zaman bakımından ve ayrıca problemin mahiyeti bakımından bir sınıflandırma olabilir (Scott, 2011). Problemin türü denildiğinde şunlar örnek verilebilir: Uyuşturucu, soygun, kadın cinayetleri, kap-kaç, drag (sokakta araba yarışı), trafikte makas, aşırı hız, dilencilik vs. fail bakımından, akıl hastaları, madde bağımlıları, itiyadı sarhoşlar, mükerrer suçlular veya mükerrer mağdurlar olabilir. Problemin yer bakımından ele alması, konut, mahalle, barlar sokağı, kavşaklar, sanayi tesisleri veya siteler şeklinde olabilir. Zaman bakımından problem; iş çıkış saatleri, milli/dini bayramlar, alkollü mekânların kapanış saatleri vs. farklı biçimlerde ele alınabilir. Problemlerin mahiyeti sadece bir olguya yönelik olabileceği gibi, örneğin problemin kaynaklandığı bir otel veya bar, bir mahalle veya şehrin bir bölgesi de olabilir.

Problem odaklı suç önleme anlayışının teorisyenleri, polisin işinin ne olduğuna özel önem vermektedirler. Polisin tek işinin kanunları uygulamak ya da başka bir deyişle klasik kolluk faaliyetleri olduğu fikrine karşıdır. Onlara göre, polisin işi olaylara yönelik bastırıcı tedbirler uygulamaktan ve suçluları adliyeye sevk etmekten çok daha ötedir. Scott’a (2011) göre polisin asıl görevi şunlardır:

1. Cana ve mala karşı her türlü tehlikeyi kontrol altına almak ve önlemek,
2. Suç mağdurlarına yardım etmek ve tehlikedeki bireyleri korumak,
3. Anayasal hak ve özgürlükleri korumak,
4. İnsan ve taşıt hareketlerini kolaylaştırmak,
5. Acizlere yardım etmek,
6. Bireyler ve gruplar arasındaki veya birey ile devlet arasındaki çatışmaları çözmek,
7. Problemleri tanımlamak,
8. Toplumda güvenlik hissini yaratmak ve bu hissini devamını sağlamak.

Sonuç olarak polislik toplumsal düzenin ve huzurun korunması için vardır. Devamlı değişen ve gelişme gösteren, dinamik yapıya sahip bir toplumda ne problemler ne de polis karşılaşılabileceği işler saymakla bitmez. Bununla birlikte, polisin işi esenlik ve güvenlikle ilgili olan her yer ve her şeydir. Başka bir deyişle, toplumun esenlik ve güvenliğine tehdit oluşturabilecek her mesele, polisin ilgi ve iş alanı içindedir. Problemlerin geniş bir açıdan ve derinlemesine ele alınması, esenlik ve güvenliğe yönelecek tehditleri önceden önleyecek veya azaltacaktır.

Problem Odaklı Polislik (POP)

Herman Goldstein yaptığı incelemede geleneksel polis taktiklerinin (strateji) suç önlemede yetersiz olduğunu gözlemiştir. Polis teşkilatı, personel, yönetim ve örgüt geliştirmeye daha çok ağırlık vermekte, buna karşın asli vazifesi olan suç önlemeye yönelik çok çaba sarf etmemektedir. Bu durumu şu ironi ile anlatmak istemiştir: İngiltere'de otobüs şoförleri sıra bekleyen ilk 30 yolcuyu aldıktan sonra, kalanlara tebessüm edip el sallayarak, yoluna hızlıca devam etmektedir. Yapılan araştırmada bunun nedeni, şoförlerin yolcuların tümünü beklemesi halinde kendilerine verilen zaman çizelgesine uyamayacakları endişesi olmuştur (Goldstein, 1979:236). Goldstein bürokrasinin durağan durumuna vurgu yaparak, bürokratik kuralların kimi zaman yapılan işi amacından saptırdığını; kuralların asıl işlevin önüne geçtiğini söylemiştir. Polis teşkilatında da benzer bir sorun vardır. Rutin işler, bürokratik kurallar, teşkilatın idari ve örgütsel düzenlemesi, teknik araçlar bakımından donanımı vs. polisin asıl işlevi olan suçla mücadelenin önüne geçmiştir. Yolcuları otobüs durağında bırakmayan ama tebessüm de etmeyen bir şoför; tebessüm eden ama süresi dolar dolmaz bazı yolcuları almadan giden şoföre göre daha önemli bir iş yapmaktadır. Polis teşkilatında izlenecek bazı taktiklerle kimi rutin ama işlevsiz işleri terk etmeli ve sonuçta yönelik çalışmalar yapılmalıdır (Weisburd ve diğ., 2010:140). Önemli olan suçların ve düzensizlikler ile bunları besleyen nedenlerin azaltılmasına yönelik olarak, meseleleri iyi tanımlamak ve bunun üzerinde durmaktır. Bu şekilde özetlenebilecek polislik anlayışına, Problem Odaklı Polislik (POP) adı verilmektedir.

Problem odaklı polislik (*problem oriented policing* – POP) polisin göreviyle ilgili benzer özellikler taşıyan her bir konuda detaylı araştırma ve incelemeye yapmak suretiyle, bu konuyla ilgili daha yeni ve verimli bir taktik geliştirme hedefi taşıyan bir polislik yaklaşımdır (Goldstein, 2001). Polisin göreviyle ilgili konular, kimi zaman bir suç, kimi zaman ise polisin el atması gereken diğer asayişsizliklerdir. Detaylı araştırma ve inceleme (Goldstein buna mikroskobik inceleme demektedir) esnasında özellikle uzman suç analistlerinden ve tecrübe dolu sokak polisinden yardım almak gerekir.

Problem odaklı polislik, kendisini sadece ceza-adalet sistemi tedbirleriyle bağımlı görmez. Önlenabilir problemlerin azaltılmasına katkısı olacağı düşünülen, konuyla ilgili diğer kamu kuruluşlarının, özel sektörün ve toplumun katılımına son derece önem verir. Karşılaşılan ve önlenabilir problemlere yönelik yeni taktiklerin uygulanması, bu taktiklerin etkili olup olmadığının değerlendirilmesi, akabinde bunların diğer polis birimlerinin de yararlanabileceği raporlara dönüştürülerek, son tahlilde polislik mesleğinin geliştirilmesine yönelik bir bilgi birikimine katkı sağlamaya çalışır.

Problem Odaklı Polislik (POP), tepkisel (bastırıcı) kolluk faaliyetleri yerine, her bir problem için detaylı bir araştırma ve inceleme süreci sonrasında, bu problemlerin ortadan kaldırılabilmesi için yeni ve etkili stratejiler geliştirebilme işidir. Asıl mesele, "sivrisinekleri öldürmek değil, bataklığı kurutmaktır."

Problem odaklı polislik şu varsayımlara dayanır (Scott ve Kirby, 2012:4):

1. Polisin vazifesi sadece kanunların uygulanmasından çok daha ötedir. Elbette ki kanunların uygulanması da polisin amaçlarına ulaşmasında bir araçtır, ancak amacın kendisi bu değildir.
2. Polislik, bitmez tükenmez, rutin olaylar veya suçlar zincirini değil, toplumun esenliğini ve güvenliğini tehdit eden çok geniş bir dizi problemleri kapsar.
3. Polis teşkilatında karar mekanizmasında olanlar, problemlerin sebepleri, mahiyeti ve nasıl mücadele edileceği konusunda tecrübelidirler ve problemlere yönelik taktikleri geliştirirken mutlaka ilgililere danışırlar.
4. Polisin problemlere yönelik taktik geliştirmesinde, sadece hangi eylemlerin kanun dışı olduğu bilmesi yetmez, aynı zamanda problemin ele anışında çok farklı çıkarları da dikkate alan bir anlayış gerektirir.
5. Polisin problemlere nasıl karşılık vereceği önemli bir mesleki tecrübe gerektirir.
6. Polisin olaylara yaklaşımında en doğru kararlar, açık bir fikir alışverişi ve problemin çok titiz bir analizi sonucu ve son derece dikkatli bir şekilde verilebilir.

Problem odaklı polislik anlayışı şu örnekle daha iyi açıklanabilir. Varsayalım ki, bir parkta uyuşturucu ticareti ve mal varlığına zarar verme (vandalizm) suçları işlendiğine dair bir ihbar gelsin. Klasik polis anlayışı, görevlendirilen devriye memurlarının bu kişileri yakalaması ve adli süreci başlatmasıdır. Esasen çözümü çok uzun sürecek ve çok yönlü bulunan bir suça karşı böyle bir yaklaşım, suça kısa süreli bir çözüm sunmaktadır. Bu çözüm kısa süreli olmakta ve sadece mevcut olaya karşı bir çözüm getirmektedir. Bunun yerine problem odaklı polislik yaklaşımı ile hareket edilirse, bu suçun altında yatan temel nedenlerin araştırılması daha doğru olacaktır. Öncelikle bu suça ilgili daha fazla bilgi toplamayı gerektirir. Parka komşu konutlarının ve parkın daimi sakinleriyle görüşülüp bilgiler alınabilir. Suçların günün hangi saatlerinde işlendiğinden, failerin neden bu parkı tercih ettiğine, parkın suç işlemeye daha müsait alanlarından, çevre düzenleme özelliklerine kadar konu birçok açıdan ayrıntılı olarak ele alınabilir. Buradan elde edilecek bulgular, problemleri davranışa karşı müdahalenin temellerini oluşturacaktır. Bu müdahalenin kapsamında yakalama veya diğer kolluk tedbirleri de olabilir. Ancak bu anlayış sadece kolluk tedbirlerini uygulamakla yetinmez, işe konunun diğer paydaşlarının, kamu görevlilerinin veya belediye yetkililerinin katılımını da gerektirebilir (www.popcenter.org).

Problem odaklı polisliğin 10 temel unsuru özetle şöyledir (Scott, 2003:50):

1. Polisin uğraştığı işleri birbirinden ayırarak, ortak özellik taşıyan olayları birlikte ele almak
2. Problemi detaylı incelenmek
3. Problemlerle başa çıkmak için yeni bir taktik geliştirmek
4. Önlenemez problemlere yönelmek
5. Sadece ceza-adalet sistemiyle bağlı kalmamak
6. Problemin azaltılmasına katkı sağlayacak diğer kamu kuruluşları, özel sektör ve toplumla irtibata geçmek
7. Problemlere yönelik yeni stratejiler geliştirmek
8. Uygulanan taktiğin etkili olup olmadığını titizlikle değerlendirmek
9. Başka polis birimlerine yardımcı olacak şekilde sonuçları raporlamak
10. Polislik mesleğini geliştirecek bir bilgi birikimi oluşturmak

1993 yılından beri "Problem Çözümünde Üstün Başarı Herman Goldstein Ödülleri" verilmektedir. Bugüne kadar dünyanın çeşitli yerlerinden 800'ün üzerinde başvuru yapılmıştır. Benzer şekilde 1999 yılından itibaren İngiltere'de "Tilley Toplum Odaklı Polislik Ödülleri" verilmektedir ve bugüne kadar 600 üzerinde başvuru yapılmıştır. (Not: Bu sayılar 2010 yılına aittir) (Weisburd ve diğ., 2010)

Problem odaklı polislik, ABD polis teşkilatları (ABD'nin federal bir devlet olduğu ve 52 federe devletin her birinin ayrı bir sisteme sahip olduğu unutulmamalıdır) arasında en çok rağbet gören ve uygulanan anlayışlardan biridir. Bu durum POP'un federal düzeyde kabul görmesinden ve bugün polislik anlayışının ana unsurlarından biri olarak kabul edilmesinden kaynaklanmaktadır (Weisburd et.al., 2010:141). Yeni taktikler geliştirmek amacıyla Problem Odaklı Polislik Araştırma Merkezi (the Center for Problem-Oriented Policing) kurulmuştur. Bu merkez bugüne kadar 50'den fazla sayıda problem ile ilgili polis teşkilatlarının yararlanması için rehberler hazırlamıştır. ABD Adalet İstatistikleri Kurumuna göre, 2003 yılında ABD'deki polis teşkilatlarının %66'sının problem odaklı polislik anlayışı çerçevesinde geliştirilen taktikleri uyguladıkları görülmektedir (Weisburd et.al., 2010:141).

SARA Problem Çözüm Modeli

Problem çözümü, etkin bir müdahale yönetimi geliştirmek amacıyla ileriye yönelik olan (proaktif) ve sistematik bir inceleme ve değerlendirme sürecidir. Karar alma mekanizmasındaki problem çözümünü belli bir biçim ve disiplin içinde yapmalarını sağlayacak, genel kabul gören bir araç **SARA** problem çözüm modeli olarak adlandırılmaktadır (U.S. Department of Justice, 2014:10). SARA, İngilizce "Scanning-Analysis-Response-Assessment" kelimelerinin baş harflerinden oluşan bir kısaltmadır. Türkçe'ye TAMÜD (Tarama-Analiz-Müdahale-Değerlendirme) olarak çevrilmiştir.

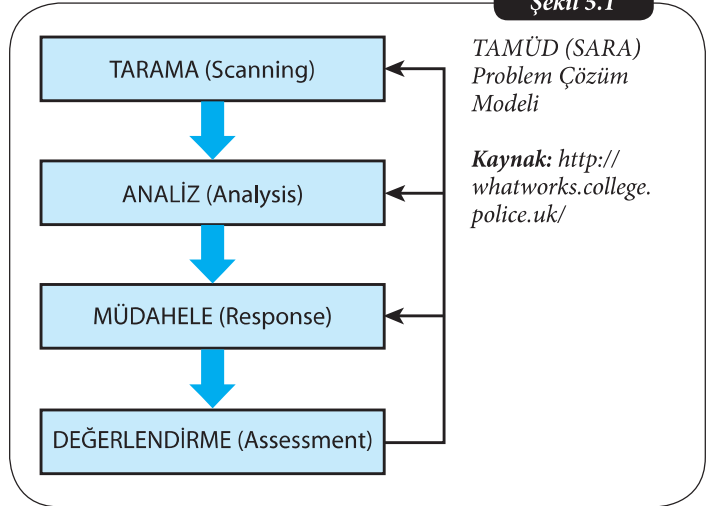
Tarama: Bir problemin tanımlanması ve öncelik verilmesidir (U.S. Department of Justice, 2014:11). Bu sürecin amacı problemin tanımlanması, mahiyeti ve ciddiyetinin boyutlarının belirlenmesi ve buna karşı alınacak tedbirlerin ana hattının çizilmesidir. Bu süreçte, problemin tüm paydaşlarının geniş bir listesi yapılır. Problem ise, yukarıda belirtildiği gibi, polisi veya toplumu ilgilendiren ve bir veya daha çok açıdan birbirine benzeyen iki veya daha fazla olaydır. Bu bir davranış türü, bir yer, bir veya birden çok kişi, bir zaman aralığı, bir etkinlik veya bunların birbirleriyle kombinasyonu olabilir. Polis burada toplumdaki geri dönüşlere bağlı olarak problemi tanımlayacak ve öncelikleri belirleyecektir.

Analiz: Problem hakkında bilinenleri araştırmaktır (U.S. Department of Justice, 2014:11). Bu aşama problem çözümü sürecinin en can alıcı kısmıdır. Bu süreç problemin dinamikleri hakkında bir anlayış geliştirmeyi, probleme karşı mevcut müdahalelerin ne olduğunu anlamayı, bir bağlantı kurmayı ve sebep-sonuç ilişkisini anlamayı içerir. Bu sürecin bir parçası olarak, konunun tüm yönlerini ortaya çıkarmak için mağdur/fail/suç yeri ile ilgili 5N 1K sorularının sorulması gerekir.

Müdahale: Problemin azaltılması, problemlerin kapsamının daraltılması ve bunu sürdürülebilir hale getirilmesi amacıyla çözümler geliştirmektir (U.S. Department of Justice, 2014:11). SARA modelinin bu aşaması, bir problemi tanımlayarak, kapsamlı ve hukuka uygun bir taktik geliştirme ve uygulamayı içermektedir. Müdahale aşaması haliyle analiz sürecini takiben elde edilen bilgi birikiminin öznel (spesifik) probleme uygun hale getirilmesi sürecidir. Müdahalenin amaçları, problemi tamamen ortadan kaldırmaktan, büyük ölçüde azaltılmasına, meydana getirdiği zararın azaltılmasından toplumsal uyum sağlamaya kadar çok farklı düzeylerde olabilir.

Suçta proaktif-retroaktif yaklaşımlar: Suç önleme söz konusu olduğunda en çok karşılaşılabilecek kelime proaktif (*proactive*) olacaktır. Pro, ön anlamına gelen bir önek; aktif ise etkin demektir. Bu Türkçe'ye "ileriye yönelik etki" diye de çevrilebilir. Bunun zıt anlamı ise retroaktif. Retro, geçmiş anlamındadır. Bu Türkçe'ye "geçmişe yönelik etki" diye de çevrilebilir. Bu iki kelimenin suç önleme konusuna ilgisi şudur. Suç önleme bir olay meydana gelmeden önce, olacağı/olması beklenene karşı hareket etmektir. Bastırıcı kolluk faaliyetleri ise, geçmişte olmuş bir olay ile ilgilidir ve ona yönelik tedbirleri içerir. Bu bakımdan suç önleme proaktif ve geleceğe yönelik bir takım çalışma ve hareket tarzı belirlemeyi gerektirir.

Şekil 5.1

5N 1K bir gazetecilik terimidir ve haberin öğelerini ortaya çıkarmak amacıyla sorulan ve "N" harfiyle başlayan "ne, ne zaman, nerede, neden (niçin), nasıl" ile "K" harfi ile başlayan "kim" sorularının sorulmasını ifade eder. Elbette ki, sorular bununla sınırlı kalmaz. Probleme göre, "nereden", "ne kadar"... ve "kiminle"... "hangi"... ile başlayan soru cümleleri kurmak mümkündür.

Değerlendirme: Müdahalenin sonuçlarını değerlendirmek, bu konuda katkı geliştirmektir (U.S. Department of Justice, 2014: 11-12). Değerlendirme bir anlamda, geliştirilen müdahale taktiklerinin, problemin azaltılmasını sağlayıp sağlamadığı veya en azından buna bir katkısının olup olmadığını anlamaktır. Bu sadece mevcut probleme değil, sağlayacağı bilgi birikimi ile gelecek durumlar için de katkı sağlayacaktır. Uygulanan taktikler etkisizse, analiz aşamasında elde edilen bilgiler tekrar gözden geçirilmelidir. Ayrıca yeni stratejiler geliştirmeden önce mutlaka yeni bilgiler toplanmalı ve yeniden test edilmelidir.

DİKKAT

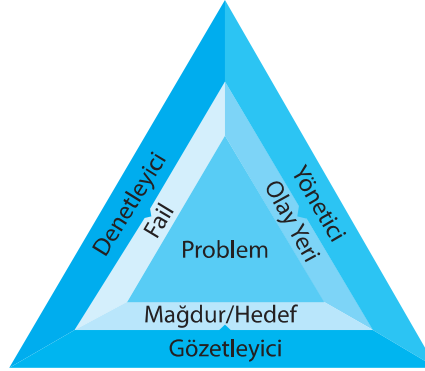
Problem çözme sürecini düz çizgisel bir süreç olarak değil, döngüsel olarak düşünmek gerekir. Başka bir deyişle, bir problem için yukarıdaki SARA süreci bir kerede olup bitmez. Kimi zaman probleme ilk seferde çözüm bulunsa da çoğu zaman tarama, analiz, müdahale ve değerlendirme süreçlerini tekrar tekrar gözden geçirmek gerekebilir.

Suç (Analiz) Üçgeni (Crime Triangle): Problemin iyi anlaşılabilmesi için mağdur-fail-suç yeri bağıntısını net bir biçimde ortaya koymak amacıyla kullanılan bir görseldir. Bu bağıntıların net ortaya konması, suçun öğeleriyle ilgili olanlar üzerinde etkili olabilir. Problem/suçun öğelerinin net bir biçimde açıklanması örneğin, mağdurları gözetmekle görevli (güvenlik görevlileri, öğretmen, komşu vs.) olanlara yardımcı olacaktır. Aynı şekilde failerin denetmenleri (ebeveyn, arkadaş grubu, denetimli serbestlik memurları vs.) ve kimi yerlerin yetkilileri (park görevlileri, resepsiyon görevlileri vs.) için bu bağıntının görünmesi yararlı olacaktır (U.S. Department of Justice, 2014)

Şekil 5.2

Suç (Analiz) Üçgeni

Kaynak: U.S.
Department of Justice,
2014

Problem çözme süreci, problemin tanımlanması, bu konuda verilerin toplanması, verilerin analizi ve bu analiz neticesi müdahale taktiğinin geliştirilmesi ve geliştirilen bu taktiğin sınırdıktan sonra başarısının değerlendirildiği bir yöntemi ifade etmektedir. Bu tek seferlik değil, suçun/problemin önlenmesi veya azaltılmaması halinde yeniden bir taktik geliştirmek yoluyla, probleme sürekli duyarlı olmayı gerektirmektedir.

SIRA SİZDE

Çalıştığınız alışveriş merkezinin otoparkında sürekli olarak otodan hırsızlık suçları meydana geldiğini varsayalım. SARA problem çözme yöntemi kullanarak, bu probleme çözümün geliştirmeye çalışınız.

Problem	Mahiyeti	
Başına buyruk gençler	Patenle kayma Akrobasi bisikleti	Grafiti Akülü araba yarışı
Çete eylemleri	Çeteler arası kavga Uyuşturucu kullanımı	Grafiti Akran mobbingi
Ev içi şiddet	Kadına karşı şiddet Çocuğa karşı şiddet	Cinsel istismar Komşuların duyarsızlığı
Fuhuş	Kaldırımlara saçılan kartvizitler	İnsan ticareti Eskort siteleri
Gürültü	Kişiler Araçlar Evcil hayvanlar	Sokak hayvanları Ev eğlenceleri Mahalle düğünleri
Kumar	Yasadışı kumarhaneler Kumar oynatmak için açılan dernekler	Bahisçiler Hayvan dövüşürücüler Online kumar siteleri
Metruk (terkedilmiş) araçlar	Yangın riski	Uyuşturucu ticareti
Metruk (terkedilmiş) binalar	Yangın riski Uyuşturucu ticareti	Genel ahlaka aykırı eylemler
Park sorunu	Kazalar Trafik sıkışıklığı	Mala zarar verme eylemleri Otodan hırsızlık
Saldırı ve yaralama eylemleri	Basit yaralama Ağır yaralama Silahla yaralama	Kavga Madde bağımlılığına bağlı saldırımlar Delikanlılık anlayışı
Vandalizm (mala zarar verme)	Grafiti Sokak lambaları	Otobüs durakları Trafik levhaları

Tablo 5.1
Bazı Örnek Problemler
ve Mahiyetleri

Kaynak: Scott (2011) bildirisinden yararlanılarak ve Türkiye'ye adapte edilerek hazırlanmıştır.

Etrafınızda gördüğünüz herhangi bir problemi tanımlayarak, bu problemin mahiyetini ve ilgililerini yazınız ve problemin azaltılmasına/çözülmesine yönelik öneri geliştiriniz.

SIRA SİZDE

Problem Odaklı Polisliğe Olumsuz Yaklaşım ve Başarısızlık Sebepleri

Problem odaklı polislik, tüm iyi yönleri ve polislin olaylara bakışındaki anlayış değişikliğine rağmen tüm problemlerin çözümü olarak görülmemelidir. Gerek bu modele kuşkuyla yaklaşmak, gerekse uygulamadan kaynaklanan kimi hatalar, problem odaklı polisliğin işleyişini aksatmaktadır. Scott (2003: 55), polis teşkilatlarının problem odaklı polisliğe kuşkuyla yaklaşmalarında üç temel sebep saymıştır. Öncelikle, polis genel olarak problem odaklı polisliğin esaslarını anlamada ve bunu geleneksel polis anlayışıyla beraber yürütmeye yetersizdir. İkincisi, problem odaklı polislik anlaşılabilirse bile, etkili bir problem odaklı polislik için gerekli bilgi ve yetenek eksikliği, bunun polis teşkilatına uyarlanmasını yetersiz kılmaktadır. Son olarak, polislin problem odaklı polisliği ciddiye almasını sağlayacak yeterli bir motivasyon söz konusu değildir.

Problem odaklı polisliğin başarıyla uygulanamamasında Scott ve Kirby şu tespitleri yapmışlardır (2012:5):

1. Acil ve rutin olaylara müdahale zorunluluğu, polisliğin problem odaklı yaklaşıma uyma ihtiyacının önüne geçmektedir,
2. Problemleri önleyici çalışmalar yerine bastırıcı müdahalelerle yaklaşmak,

3. Polis yetkililerinin problem çözme meselesinde yeterince önyak olmaması ve örgütsel destek vermemesi,
4. Polis teşkilatında karar verme konumundakilerin problem odaklı polisliğe daha mesafeli yaklaşması, reformcu anlayışa karşı müstehzi (alaycı) olmaları,
5. Karar verme konumundakilerin problem odaklı polisliğin gerçek polis işini oluşturduğunu kavrayamamaları veya bunu kabullenmemeleri,
6. Problem çözme sorumluluğunun yeterli yetkiye sahip olmaması ve idareden destek görmemesi,
7. Polis, kendi teşkilatı dışındakilerle verimli bir şekilde çalışabileceği anlayışından yoksundur.
8. Polis üzerindeki dışarıdan siyasi baskılar, ister istemez sağlıklı bir POP geliştirilmesinin önüne geçer.

Sonuç olarak, problem odaklı polisliğin başarıya ulaşması öncelikle bu konunun içselleştirilmesine bağlıdır. Geleneksel polislik, anlık ve yeri geldikçe müdahalede bulunmayı daha çok önemsemektedir. Problemler üzerine tek tek ve etraflıca düşünmek hem vakit kaybı, hem de kısıtlı imkânlar içinde kaynak kaybı olarak görülebilmektedir. Öte yandan, teknolojik araçlardan da yararlanarak problem çözme işinin problem odaklı polislik anlayışını benimsemiş ve işin ehli kimselerce yapılması, bu modelin daha etkin kullanılmasını sağlayacaktır.

TOPLUM DESTEKLİ SUÇ ÖNLEME MODELİ

Suçların önlenmesinin salt polisliye tedbirlerle olmayacağı ve eğer toplumdaki diğer ilgililer de suç önleme sürecine katılırlarsa, bunun daha kolay olacağı açıktır. ABD’de 1980’lerden itibaren etkili olan problem odaklı suç önleme anlayışıyla bunu takiben gelişen anlayış, toplum destekli suç önleme modelidir (Sklansky, 2008:114). Modelin adından da anlaşılacağı üzere, suçların yahut asayişsizliğin önlenmesi için toplumun katılımıyla sorunların çözülmesi yolu, toplum destekli suç önlemenin temelini oluşturur.

Toplum destekli suç önleme modelinin polis teşkilatlarınca hayata geçirilmesiyle birlikte, toplum destekli polislik (*community policing*) anlayışı ortaya çıkmıştır. Toplum ile işbirliği içinde problem çözme yollarını aramak aynı zamanda polis teşkilatı içinde bir dönüşüm gerektirmiştir. Öncelikle bu modelin bir anlayış, problem çözümüne farklı bir bakış olduğu bilinmelidir. Bu anlayış, problem çözmeye dayanırken, problemin temel olarak toplumla çözülebileceğini ve toplum olmaksızın başarı sağlanamayacağını kabul eder. Bu sebeple temel eksen olarak toplum ve toplum ile koluğun işbirliğini ele alır.

Toplum Destekli Polislik

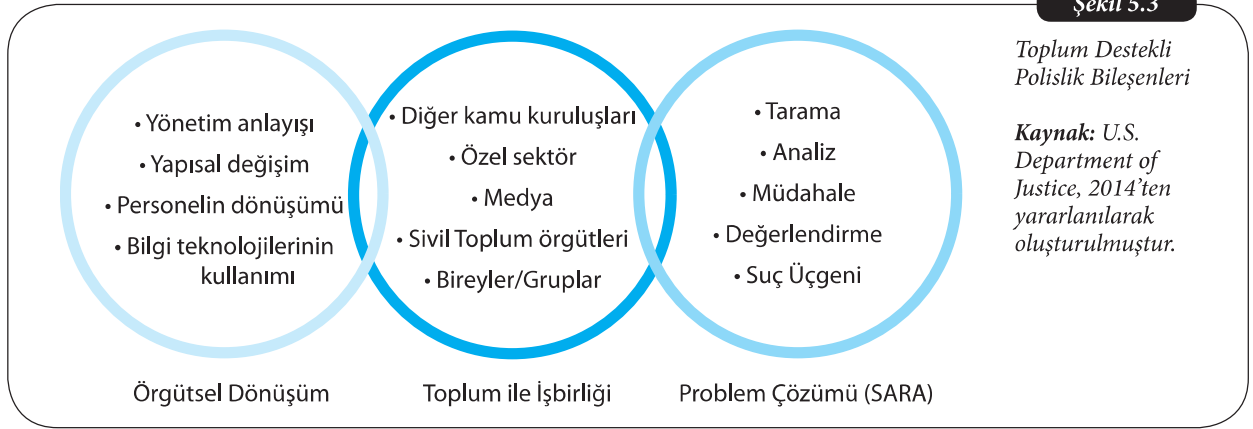
Toplum destekli polislik ABD Toplum Destekli Polislik Merkezi tarafından, “suç, asayişsizlik ve **suç korkusu** gibi kamu esenliği sorunlarına neden olan durumların önlenmesi amacıyla toplumdaki ilgililerle işbirliği halinde ve problem çözme teknikleri kullanarak yeni taktikler geliştirmeyi amaçlayan bir anlayıştır” şeklinde tanımlanmıştır (U.S. Department of Justice, 2014:1).

Toplum destekli polislik, suç meydana geldikten sonra müdahale etmek yerine, sistematik ve rutin bir şekilde, ileriye dönük (proaktif) problem çözme üzerinde durur. Toplum destekli polislik kamunun esenliği ilgili sorunlara katkı getirebilecek her türlü birimin katkı sağlayabilmesi için onlara ulaşır ve onlardan destek ister. Problemin çözümünde her türlü karar alma ve operasyon sürecinde göz önünde bulundurulmalıdır. Birimlerin olaylara karşı müdahalede geniş bir potansiyel yelpazesi içinde en uygununu bulmak üzere yenilikçi düşünceleri beklenir (U.S. Department of Justice, 2014: 10).

Toplum destekli polislik anlayışının üç temel bileşeni vardır. Bunun en başında toplum ile işbirliği gelir. Suçların, asayişsizliklerin ve suç korkusunun önlenmesi veya azaltılmasının-

Suç korkusu: Toplumda güvensizlik duygusunun artmasına ve genel anlamda medyada yer alan olumsuz haberlere bağlı olarak kişilerin suçluluğu gerçekte olduğu düzeyden daha farklı algılamalarını, işlenen suçların toplumda yaratmış olduğu güvensizlik duygusunu ve kişilerin bir suçun mağduru olmaktan duyduğu korkudur. (TDPHY, m. 4/1-t)

da en temel nokta toplum ile işbirliğinin sağlanmasıdır. Bu işbirliği, diğer kamu kuruluşlarından, özel sektör kuruluşlarına ve sivil toplum örgütlerinden, toplumdaki çeşitli gruplara ve tek tek bireylere kadar geniş bir yelpazeyi kapsar ve bu işbirliğinde medyanın rolü göz ardı edilmez. Toplum destekli polisliğin bir diğer bileşeni de problem çözmedir. Problem odaklı polislik anlayışının temel unsuru olan problem çözme araçları, toplum destekli polislikte de önemlidir. Bu yönüyle toplum destekli polislik, problem odaklı polisliğe nispeten daha kapsayıcı bir alanı ifade eder. Bu iki bileşeni tamamlayıcı nitelikte üçüncü bileşen ise, örgütsel dönüşümdür. Zira toplum destekli polislik uygulamaları bir anlayış değişikliği, olaylara ve topluma bakış açısında bir değişiklik demektir (Lawrance and McCarthy, 2013:3).

Toplum ile işbirliği, toplum destekli polisliğin (ve dolayısıyla toplum destekli suç önlemenin) en önemli özelliğidir. Zira bu anlayışa göre, polisin tek başına suçun üstesinden gelmesi imkânsızdır ve bunu diğer paydaşların yardımıyla çözmesi gerekir. Toplumun kendisi sorunlarını çok daha iyi biliyordur ve çözüm üretmede daha gerçekçi teklifler getirebilirler. Toplum ile işbirliği sürecine diğer kamu kuruluşları da dâhil edilir. Bunlar sağlık kuruluşlarından adli kuruluşlara, çocuklarla ilgili kuruluşlardan belediyeye kadar çeşitli yelpazededir. Ayrıca gerektiğinde yasal düzenlemelerin toplum destekli polislik çalışmalarıyla geliştirilen taktiklere uygun olarak yapılması gerekmektedir. Özel sektör ile iletişim, toplumsal işbirliğinin diğer bir parçasıdır. Özel sektör suç maruz kalan taraf olma bakımından sorunlara hâkimdir. Aynı zamanda suçun önlenmesinde teknik donanımları sağlama ve uygulama bakımından üzerine iş düşmektedir. Bu yönüyle özel sektörün suç önlemeye katkısı büyük olacaktır. Sivil toplum örgütleri işbirliğinin diğer bir parçasıdır. Sivil toplum örgütlerinin özelliği ise, gönüllü çalışmaları dolayısıyla toplumsal problemlere daha duyarlı olmalarıdır. Ayrıca sivil toplum örgütleri sahip oldukları insan kaynağı (üyeler) ve etkileşim araçları sayesinde problem çözümünde daha etkili olabilmektedir. Toplum ile işbirliği denildiğinde elbette ki temel birim, toplum bireyleri ve toplumsal gruplardır. Mahalle sakinleri, komşuluk ilişkileri, belli meslek grupları (esnaf, sokak satıcıları, güvenlik görevlileri, okul müdürleri) toplum desteğinde önemli rollere sahiptir. Son olarak bütün bu etkileşim ve işbirliğinin sağlanması ve pekiştirilmesinde medyanın kullanılması son derece önemlidir. Medyanın bilinçlendirme, duyarlılık yaratma ve uyarı işlevi, toplumun desteğiyle suç önlemede rolü yadsınamaz.

Örgütsel dönüşüm, gerek yapısal gerekse taktiksel değişiklikler ile polis teşkilatının toplum destekli polislik anlayışına hazır hale gelmesidir. Bu sebeple öncelikli olarak polis yönetimindeki anlayışın, toplum destekli suç önlemeye hazır hale gelmesi gerekir. Bu en üst düzeyde karar alma sürecindekilerin bu yeni anlayışı benimsemesi ve bu yönde bir liderlik göstermesi ile başlamaktadır. Karar alma düzeyindekilerin izleyecekleri güvenlik

Suç analizi: Suçların önlenmesi ve aydınlatılması amacıyla suç, şüpheli şahıs ve suçun oluşumuna etki eden etkenleri içeren veriler üzerinde sistematik ve analitik değerlendirmeler yapılmasını, suç eğilimlerinin ve suç örüntülerinin zamansal anlamlandırma yoluyla tanımlanmasını. (TDPHY, m. 4/1-1)

politikaları bu esaslar üzerine olmalı ve teşkilat buna uygun bir şekilde yapılandırılmalıdır (U.S. Department of Justice, 2014: 5). Toplum destekli polislik çalışmalarına özel bir ehemmiyet verilerek bu çalışmaların sadece bu iş için ayrılmış bir birim tarafından yürütülmesi değil, diğer birimlerce de benimsenmesi ve polis teşkilatında bütünsel bir uygulamaya gidilmesi gerekir. Elbette ki uzmanlaşmış birimlere görece bir özerklik tanınması, taktiklerin bu birimlerce geliştirilmesi ve geri dönütlerin değerlendirilmesi önemlidir. Toplum destekli polislik birimlerine, bu anlayışı benimsemiş personelin seçilmesi, uygulamaların başarıya ulaşması bakımından önem taşımaktadır. Bu personellerin toplumsal ilişkilerde başarılı, sempatik ve anlayış gücü yüksek olmalıdır. Polisin eğitiminde suç önleme ve özellikle suç önlemede toplumun desteği konularına yer verilmeli, geleceğin teşkilat mensupları bu anlayış ile yetiştirilmelidir. Örgütsel yapıdaki dönüşüm, problem çözmede kolaylık sağlayacak teknolojik alt yapı ile desteklenmelidir. Toplum destekli polisliğin bir diğer bileşeni olan problem çözme konusuna yukarıda yer verildiği için (bkz. SARA Problem Çözümü Modeli başlığı) burada söz edilmeyecektir.

Sonuç olarak toplum destekli polislik, birçok bileşeni olan ve temel olarak toplumun desteğini sağlamak suretiyle suç önlemeyi amaçlayan bir anlayıştır. Toplum sorunlara sahip olmakla, bu sorunları yaşayan ve dolayısıyla en iyi bilendir. Suça yönelik çözümlerin geliştirilmesinde de toplum bireyleri en etkili olacak bileşendir.

SIRA SİZDE

Çalıştığınız sitede hırsızlık olaylarının önlenmesi için toplum destekli suç önleme modelinden nasıl yararlanabilirsiniz?

Tablo 5.2
Problem Odaklı Polislik (POP) ile Toplum Destekli Polislik (TDP) Karşılaştırması

Kaynak: Scott, 2000: 99.

İlkeler	Problem Odaklı Polislik	Toplum Destekli Polislik
Anlayışın temel vurgusu	Polisin görev alanındaki temel problemler	Toplumu polislik sürecine dâhil etmek
Polis ile toplumun işbirliği ağı	Bir problemin çözümünde gerekli olduğunda	Her zaman veya buna yakın
Problem analizine verilen önem	Problem analizine çok büyük öncelik verilir	Beklenir ama topluma işbirliğinden daha önemli değildir
Müdahalede öncelik	Ceza-adalet sistemi dışında bir müdahale tarzının geliştirilmesine çok önem verilir	Toplumla işbirliğine dayanan müdahale önemlidir
Polisin toplumu organize etmek ve harekete geçirmede rolü	Bu sadece problemin gerektirdiği durumlarda başvurulur	Polise bu konuda çok önemli bir görev düşer
Polisin ademi merkezîyetçi oluşu ve belli bir bölgeye atanan polisin devamlılığı	Tercih edilir ama çok gerekli değildir	Çok gereklidir
Polisin karar alma sürecine toplumun katılma derecesi	Kararı en son verenin polis olduğu gerçeği gözetilmek kaydıyla, toplumun katkısına çok önem verir	Karar alma sürecine toplumun dâhil edilmesi çok önemlidir
Çalışanın yeteneklerine verilen önem	Entelektüel ve analitik yeteneğe önem verir	Kişiler arası ilişkilere önem verir
Polisin görev alanı veya rolüne bakış	Polisin görev alanını geniş görür, ancak polisin kapasitesini dikkate alarak gerçekçi olmayan beklenti yüklemeyi ve görevini sınırsız görmez	Çok yüksek toplumsal hedefleri gerçekleştirmek amacıyla polisin görevini açık bırakır

Alt görev alanı: Toplum destekli polislik hizmetlerinde görevli her bir toplum destekli polis, hizmet sunmaktan sorumlu olduğu, Polis Merkezlerinin sorumluluk alanlarının nüfusuna, yerleşim yapısına, suçluluk ve risk durumuna göre belirlenen ve diğerlerinden ayrılan coğrafi alandır. (TDPHY, m. 4/1-ş).

Türkiye’de Toplum Destekli Polislik

Türkiye’de polislik anlayışı dünyadaki gelişmelere paralel olarak gelişim göstermektedir. AB üyelik sürecinde uyum yasaları ile demokrasi ve insan haklarındaki gelişmeler bir taraftan polislik anlayışına da yansımıştır. Toplum destekli polislik anlayışının Türkiye’de tanınması ve benimsenmesi 2000’li yıllardan sonraya rastlamaktadır. Türkiye AB uyum sürecinde birçok Avrupa ülkesiyle işbirliğine gitmiştir. 2003 yılında AB-Türkiye mali işbirliği çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğü ile İspanya Polis Teşkilatı arasında yürütülen “Türk Polis Teşkilatının Sorumluluğunun, Verimliliğinin ve Etkinliğinin Güçlendirilmesi Twinning (Eşleştirme) Projesi” kapsamındaki konulardan biri de toplum destekli polisliktir.

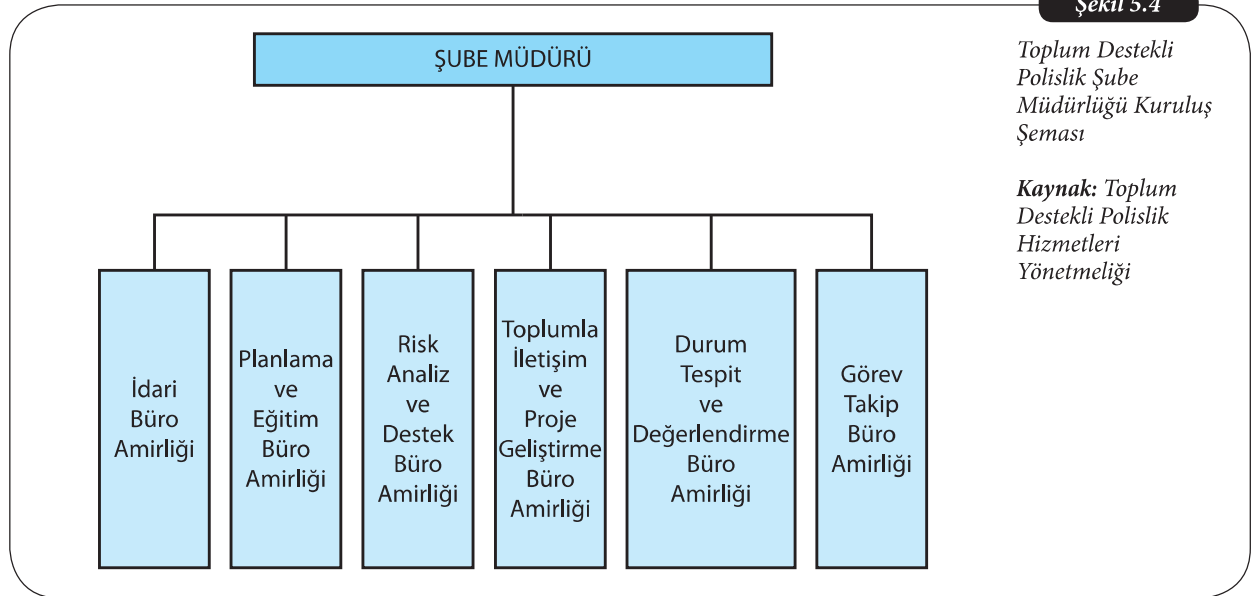
Toplum Destekli Polislik çalışmalarının öncelikle Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Kayseri, Trabzon, Erzurum, Diyarbakır ve Antalya illerinde pilot uygulaması yapılmıştır. Pilot uygulamanın toplumda büyük ilgi uyandırmasıyla kademeli olarak yaygınlaştırılmıştır. 1 Nisan 2009 tarihinden itibaren tüm ülke genelinde uygulanmaya başlanmıştır. Bugün toplum destekli polislik çalışmaları 18 Şubat 2009 tarihli Toplum Destekli Polislik Hizmetleri Yönetmeliği’ne (TDPHY) uygun olarak, il emniyet müdürlüklerince Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Aynı zamanda ilçelerde TDP birimleri bulunmaktadır. Merkez koordinasyonunu EGM Asayiş Dairesi Başkanlığı (Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü) yapmaktadır.

Türkiye’de Toplum Destekli Polislik Hizmetleri Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. <http://www.asayis.pol.tr/Sayfalar/TDP.aspx>. İnternet sitesine giriniz ve yapılan projeleri inceleyiniz.

İNTERNET

Şekil 5.4

Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü Kuruluş Şeması

Kaynak: Toplum Destekli Polislik Hizmetleri Yönetmeliği

EGM Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından toplum destekli polislik “etkin bir güvenlik hizmeti yürütülmesinde kabul gören anlayış; suçla mücadele ve güvenlik politikalarının uygulanmasına toplumun katılım ve desteğinin sağlanmasına dayanmakta; öncelikle toplumsal beklentilerin ve taleplerin karşılanması bu anlayışın odak noktasını oluşturmaktadır” şeklinde tanımlanmaktadır (www.asayis.pol.tr).

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından, TDP’nin kuruluş amacı ve işleyiş yöntemi şu şekilde sayılmıştır (www.asayis.pol.tr):

1. Toplumun öncelikli güvenlik beklentileri ve önerilerinin tespitine yönelik güvenlik memnuniyet ölçümleri yapılarak, müşteri odaklı hizmet anlayışı geliştirmek,
2. Toplum temsilcileri ile periyodik olarak güvenlik sorunlarını paylaşım toplantıları düzenleyerek, toplum güvenli yaşama katılımını ve katkısını sağlamak,
3. Toplumda suçtan mağdur olmuş şahıslara Toplum Destekli Polis temsilcileri tarafından psikolojik ve moral destek sağlamak,
4. Eğitim çağında ki çocukların ve gençlerin suçlara ve kötü alışkanlıklara karşı korunmasına yönelik etkin çalışmalar yürütmek,
5. Suçların oluşumuna etki eden olumsuz faktörlerin belirlenmesi ve giderilmesine yönelik ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliği sağlanarak çalışmalar yürütmek,
6. Halkın suçlara karşı kendini koruma arzusu ve güvenli yaşamın sağlanmasına yönelik toplumsal bilinçlendirme etkinlikleri yapmak,
7. Toplumu sosyal ve kültürel etkinliklerine katılmasını sağlayarak polis - halk ilişkisini geliştirmek,
8. Toplumda oluşan güvenlik kaygısı ve suç korkusunu azaltarak kentlerdeki yaşam kalitesinin yükselmesine katkıda bulunmak, toplumda güvenlik bilincini ve duyarlılığını artırmak,
9. Önleyici güvenlik hizmetleri kapsamında programlar ve kampanyalar düzenlemek,
10. Güvenlikte toplumsal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi kapsamında panel, konferans, seminer, sempozyum ve benzeri etkinlikler düzenlemek,
11. Güvenlik konusundaki toplumsal gereksinimlere ve taleplere cevap verebilmek için hizmetlere uygun nitelikte uygulama projeleri ve modelleri geliştirmek,
12. Güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinde geliştirilen yeni TDP felsefesi ve anlayışının bütün personele yaygınlaştırılmasını sağlamaktır.

Yürütülmekte Olan Toplum Destekli Polislik Faaliyetleri

Toplum Destekli Polislik hizmetlerinin genel çerçevesi Toplum Destekli Polislik Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirlenmiştir. Burada belirlenen kimi faaliyetler Türkiye genelinde standart olarak uygulanmaktadır. Elbette ki, faaliyetlerin içeriği ile ilgili bölgenin yerel ihtiyaçları doğrultusunda, o bölgenin TDP birimince belirlenmekte ve doldurulmaktadır. Yine yönetmelikteki çerçeveye uygun olarak TDP birimleri kendilerine özgü projeler gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetler şöyle sıralanabilir (www.asayis.pol.tr)

Sorumluluk Alanı Huzur Toplantıları (SAHT), TDP faaliyetlerinin en önemlileridir. Bu toplantılar Polis Merkezi Amirliklerince güvenlik hizmetlerine toplumun katılımı amacıyla, kendi sorumluluk bölgesinde yapılır. Bu toplantılara kamu kurum ve kuruluşları, belediye, eğitim kurumları, sağlık kuruluşları, site ve apartman yöneticileri, sokak, site ve apartmanların temsilcileri, özel güvenlik kuruluşları, konaklama yerleri, sivil toplum kuruluşları, dernekler, meslek odaları, ticaret ve iş merkezleri ile muhtarlar, aileler ve gönüllü kişiler, toplumun risk altındaki kesimleri davet edilir. Toplantıların yılda en az iki kere düzenlenmesi gerekmektedir (TDPHY, m. 58).

Bilgilendirme toplantıları ve bilgilendirme çalışmaları, vatandaşların çeşitli konularda bilgilendirilmeleri ve daha tedbirli davranmalarını sağlamak amacıyla önemlidir. Burada TDP çeşitli materyal ve broşürler kullanarak suçlarla mücadele etmeyi, alınacak basit tedbirlerle önemli problemlerin üstesinden nasıl gelineceği anlatılır.

Okul Aile Birliği Toplantıları, suça maruz kalma riski yüksek olan öğrenci/küçüklere yönelik yeterli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla, eğitim kurumlarıyla koordinasyon sağlanabilmesi için yapılan toplantılardır. Bu toplantılarda öğrenci velileri ve eğitimcilerden potansiyel riskler ile ilgili bilgi alınarak, olası çözüm yolları üretilir.

Riskli alanlar: Bir şeyin zarara uğrama tehlikesinin, herhangi bir zararın oluşmasına sebebiyet verebilecek belirgin veya zamanı belli olmayan bir olayın olma olasılığının yüksek olduğu; daha önce olay veya suç meydana gelen ya da birçok kez suç işlenen yerlerdir. (TDPHY, m. 4/1-ö)

Bireysel ve kurumsal ziyaretler, TDP faaliyetlerinin önemli bir parçasını oluşturur. Özellikle suça maruz kalmış, yardıma muhtaç, intihar teşebbüsünde bulunmuş kimselere yapılır ve bireylerin suç korkusunu atmaları amaçlanır. Kurumsal ziyaretler ise polis ile diğer kurumlar arasında suç önleme konusunda işbirliğinin sağlanması amacıyla yapılır.

Sosyal etkinlikler ve sosyal yardımlaşma, TDP çeşitli etkinlikler düzenleyerek toplumsal kaynaşma ve bilinçlendirme çalışmaları yapabilir. Aynı zamanda bir takım sosyal yardımlar yaparak, kişilerin suça sürüklenmesi veya suça maruz kalmasının önüne geçilebilir.

Bireysel irtibat çalışmaları ise TDP faaliyetlerinin doğasında kendiliğinden meydana gelen faaliyetlerdir. Toplumun temel birimi olan bireye güven sağlamak, suç korkunun önlenmesinde önemli bir yere sahiptir.

Sonuç olarak toplum destekli polislik anlayışı, 2000 yılı başlarından itibaren Türkiye’de uygulama alanı bulmuş, 2010 sonrası ise polislik faaliyetlerinin tümünde etkili olan bir anlayış haline almıştır. Suçların önlenmesinde toplumun desteğinin alınması günümüzde kaçınılmaz bir gerekliliktir. Türk Polis Teşkilatının bu durumun farkında olması ve bu yönde faaliyetlerde bulunması, toplumsal huzurun sağlanması, suç korkusunun azaltılması ve suçların önlenmesinde önemlidir.

Özet

Problem odaklı suç önleme anlayışını tanımlamak

Problem odaklı suç önleme anlayışı, kolluğu ilgilendiren problemlerin kaynağını tespit ederek, bu problemin çözümüne yönelik çok yönlü müdahale geliştirmeyi ön planda tutan kolluk faaliyetleridir. Bu anlayış, geleneksel kolluk faaliyetlerine tepki olarak doğmuştur. Modeli ilk olarak ileri süren Herman Goldstein, polisin asıl ilgilenmesi gereken iş yerine, daha çok teşkilatın yönetimi, personel, teçhizat gibi tali konular üzerinde yoğunlaştığını gözlemiştir. Bunun üzerine geliştirdiği modelde problemi merkez olarak kabul etmiştir. Problem sadece suç ve asayişsizlik değil; bunlarla ilişkili ve polisi ilgilendirme potansiyeli olan tüm sorunları içerir.

Goldstein'e göre, yönetim, personel, teçhizat ve teknik yönden gelişim polisin asıl işi değildir. Bu sayılanlar asıl işi olan "problem çözme"yi sağlayacak araçlardır. Bu sebeple araçlar amaçların önüne geçmemelidir. Polis problem çözümünü çok geniş bir perspektiften ele almalıdır. Problemin çözümünde sadece kendisini yeterli görmemeli, gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlardan ve toplumdan da destek almalıdır. Daha doğrusu probleme ortak olan kim varsa, çözüm konusunda bunlardan uzak durmamalıdır. Öte yandan, etraflıca tespit edilen ve tanımlanan probleme yönelik taktikler geliştirmelidir. Bu taktiklerin işe yarayıp yaramadığı test edilerek, gerektiğinde taktiklerde değişikliğe gidilmelidir.

Problem odaklı suç önleme anlayışı, sinekleri öldürmekle değil, bataklığı kurutmakla meşgul olur. Problemin çözümü zaten bastırıcı kolluk faaliyetine gerek bırakmayacaktır. Bu sebeple polisin öncelikle problem üzerine yoğunlaşması ve geçici olarak bastırmak yerine uzun vadeli çözümler üretmesi gerekir.

Toplum destekli suç önleme anlayışını açıklamak

Toplum destekli suç önleme anlayışının temelini, suçla mücadelede toplumu işin içine katmak oluşturur. Suçla doğrudan doğru muhatap olan, suça maruz kalan toplumun üyeleri olduğuna göre, suçun önlenmesinde de en çok katkı toplumun kendisinden gelecektir. Toplum destekli suç önleme anlayışı, suçla mücadelenin her aşamasında toplumun destek ve katılımını öngörür.

Toplum destekli suç önleme, problem odaklı suç önlemeyi de kapsayan daha geniş bir bakışı ifade eder. Toplumdaki tüm grup ve paydaşların desteği önemlidir. Bununla birlikte, problem çözme ve probleme odaklanma toplum destekli suç önlemenin bir diğer unsurudur. Aynı zamanda bütün bu anlayış değişikliğinin, bunu uygulayacak polis teşkilatlarınca adapte edilmesi gerekir. Başka bir deyişle, suç önlemeye toplumun katılımı ve problem çözme yöntemlerinin kullanılması, polis teşkilatlarının buna hazır olmasını gerektirir. Dolayısıyla tüm birimlerin bu anlayışı hayata geçirecek şekilde yeniden ele alınması ve yapılanması gerekir.

Toplum destekli suç önleme modelinin hayata geçirilmesi, toplum destekli polislik ile olur. 1980'lerden itibaren ABD'de geliştirilen toplum destekli polislik, 2000'li yıllardan itibaren Türkiye'de de karşılık bulmuştur. Bir pilot uygulama sürecinden sonra 2009 yılından itibaren tüm Türkiye'de uygulanır bir anlayış haline gelmiştir. Bugün toplum desteğini almaya, toplum bireylerini suç önlemeye katılmaya çağıran projeler geliştirilmekte, bu aynı zamanda polis-toplum bütünleşmesini de katkıda bulunmaktadır.

SARA problem çözme modelini karşılaştığı olaylara uygulamak

SARA, problem odaklı suç önleme modeline koşut olarak geliştirilen bir problem çözme yoludur. Buna göre problem dört aşamada ele alınmalıdır. Bu problemin tanımlanması ile başlar. Problem etraflıca tanımlanmalıdır. Problem hakkında paydaşlardan ve uzmanlardan da yardım alarak, problemi çözmeye yönelik taktik geliştirilmelidir. Bu taktiklerin probleme uygulanışından sonra, taktiklerin problemin çözümüne katkısı değerlendirilmelidir. Böylelikle taktiklerin işe yarayıp yaramadığı belirlenmelidir.

SARA, İngilizce (Scanning – Analysis – Response – Assessment) kelimelerinin baş harflerinden oluşmaktadır. Türkçeye (Tarama – Analiz – Müdahale – Değerlendirme) TAMÜD olarak çevrilmiştir. Birbirini bu şekilde takip eden aşamalar düz doğrusal bir çizgide değildir. Başka bir deyişle, bir aşamada aksaklık tespit edildiğinde geri dönmek, başka bir aşamaya geçmek mümkündür. Zira değerlendirme sonrası probleme ilişkin elde edilen bilgilere ek bilgilere başvurulabileceği gibi, müdahale taktiklerinde değişikliği de gidilebilir. Bu döngü problemin çözümünde veya azaltımında iyi sonuçlar elde edene kadar devam ettirilir.

Özel güvenlik görevlileri de karşılaştıkları sorunlar karşısında SARA modelini kullanarak problem çözebilirler. Önce problemin doğru teşhis edilmesi ve tüm unsurlarıyla ortaya konması gerekir. Takip eden süreçte, bu konuya nasıl müdahale edilebileceği yönünde bir takım stratejiler geliştirilir. Uygulanan bu stratejinin işe yarayıp yaramadığı değerlendirilir. Eğer problem çözülmüşse, aynı taktikler devam ettirilir. Öte yandan, problemin çözümünde başarı elde edilmişse yeni taktikler geliştirilir.

Problem odaklı polislik ile toplum destekli polislik anlayışını birbirinden ayırt etmek

Problem odaklı polislik ile toplum destekli polislik birbiriyle iç içe geçmiş modellerdir. Problem çözümüne yaklaşım konusunda her iki anlayış da birbirinden faydalanır. Buna karşın, merkeze aldıkları temel unsur, toplumla işbirliğine verdiği değerler, karar alma sürecine toplumun katkısını sağlama vb konularda birbirlerinden farklılaşırlar.

Öncelikle problem odaklı polislik, polislikle işiyle ilgili problemleri ana eksen kabul ederken; toplum destekli polislik anlayışında ana eksen, suç önleme sürecine toplumun katılımını sağlamaktır. TDP toplum ile işbirliğine her zaman hazırdır, buna karşın POP bir problemin çözümünde gerektiğinde toplumun katkısına başvurur.

POP için uğraşılan problemin analizi ve oradan çıkacak veriler çok önemlidir. Buna karşın TDP öncelikle işbirliği sağlamayı hedefler. Problemlere müdahaleyi TDP toplumla çözebildiği ve işbirliği yapabildiği şekilde geliştirirken; POP ceza-adalet sistemi dışındaki her türlü alternatifi önemser.

Karar alma süreçlerine toplumun katılımı bakımından da arada farklılıklar söz konusudur. Zira bu TDP için öncelikli bir konu iken, POP son karar vericinin polis olduğunu ihmal etmez, diğer yandan toplumun katkısını da önemser. POP, personelde entelektüel birikim ve analitik yetenek ararken; TDP kişisel ilişkileri daha iyi olanı tercih eder.

Son olarak, POP polisin görev ve yetkisini çok geniş görmekle birlikte, polisten gereksiz beklentiler içinde olunmasını da istemez. TDP de ise bu daha açık bir durumdur. Başka bir deyişle, toplumla ilgili her konu polisin işleri arasında kabul edilir.

Kendimizi Sınayalım

1. Aşağıdakilerden hangisi problem odaklı polislik teorisinin temel amacıdır?
 - a. Polisin rutin işleri yerine getirmesi
 - b. Bürokratik kuralların kesinlikle aksatılmamasını sağlamak
 - c. Teknik araçlar bakımından donanımın tam teşekküllü olmasını sağlamak
 - d. Polisin suç önlemeye yönelik çaba sarf etmesini sağlamak
 - e. Teşkilatın yönetsel ve örgütsel düzenlemesini sağlamak
2. Problem odaklı suç önleme anlayışında, "problem" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?
 - a. Problem, polisin sorumluluğuna giren her türlü durum ve davranışı kapsar
 - b. Problem kamu ya da polise özgü bir şeydir
 - c. Problem polisin özel müdahalesi olmaksızın da çözülebilir
 - d. Problem çok yönlü olarak birbirine benzeyen çoklu ve mükerrer olay ve suçları kapsar
 - e. Problemin çözümü için polisin müdahalesi şarttır
3. Aşağıdakilerden hangisi vandalizm (mala zarar verme) problemi ile ilişkili **değildir**?
 - a. Sokak lambalarını kırma
 - b. Otobüs duraklarını tahrip etmek
 - c. Trafik levhalarının kurşunlanması
 - d. Kamuya ait mekânların duvarlarının boyanması
 - e. Kavga etmek
4. POP'un geleneksel polis taktiklerine yönelik temel eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?
 - a. Personel yapısı
 - b. Yönetim yapısı
 - c. Bürokratik yapı
 - d. Ücretlendirme sistemi
 - e. Suç önlemeye yönelik eksik çabası
5. Aşağıdakilerden hangisi POP'un amacı **olamaz**?
 - a. Suçluların en ağır cezaya tabii tutulması
 - b. Problemlerin çözümü ile suçların önlenmesi
 - c. Suçların önlenmesinde bilimsel teknikler kullanılması
 - d. Problem çözümü yoluyla suçların azaltılması
 - e. Suçu önlemeye yönelik taktik geliştirilmesi
6. Aşağıdakilerden hangisi SARA modelinin aşamalarından birisi **değildir**?
 - a. Tarama
 - b. Analiz
 - c. Kollama
 - d. Müdahale
 - e. Değerlendirme
7. Problem odaklı polisliği ilk ileri süren ve gelişmesinde önemli katkıları olan yazar kimdir?
 - a. David Alan Sklansky
 - b. Herman Goldstein
 - c. Jack R. Greene
 - d. Stephen D. Mastrofski
 - e. Michael Scott
8. SARA Modeli, bir problem çözme tekniği olarak aşağıdaki düzenlerden hangisini takip eder?
 - a. Değerlendirme, Tarama, Analiz, Müdahale
 - b. Müdahale, Değerlendirme, Tarama, Analiz
 - c. Müdahale, Değerlendirme, Tarama, Analiz
 - d. Analiz, Tarama, Müdahale, Değerlendirme
 - e. Tarama, Analiz, Müdahale, Değerlendirme
9. Aşağıdakilerden hangisi TDP anlayışının Türkiye'de benimsenmesinde etkili **olmamıştır**?
 - a. AB uyum süreci
 - b. TDP'nin geleneksel polis taktiklerinden daha az masraflı olması
 - c. Geleneksel yöntemlerin sorunların çözümünde yetersiz kalması
 - d. Sorunların çözümünde araştırma verilerinin kullanılması
 - e. TDP'nin toplumsal meşruiyetinin daha fazla olması
10. Aşağıdakilerden hangisi toplum destekli polislik anlayışında, toplum ile işbirliği unsuru ile ilgili **değildir**?
 - a. Özel sektör kuruluşlarıyla işbirliği
 - b. Medya
 - c. Bireyler ve gruplarla temas
 - d. Sivil toplum örgütleriyle işbirliği
 - e. Bilgi teknolojilerinin kullanımı

Yaşamın İçinden 1

“

“DÜĞÜNÜMÜZ ŞEN OLA” PROJESİ

Ülkemizde düğün törenlerinde ateşli silah kullanılması nedeniyle birçok kişi ölmekte veya yaralanmaktadır. Asıl üzerinde durmak istediğimiz konu da budur. Düğünlerde sevinç gösterisi olarak silah atmanın benimsenmiş olması sebebiyle buna bağlı kazaların yaşanmakta olan mutlulukları gölgede bıraktığı, sevinçleri hüznü dönüştürdüğü gözlemlenmektedir. İl Emniyet Müdürlüğü olarak ilimizde düzenlenen düğünlerde silah kullanılmasını önlemek, vatandaşlarımızda bu bilinci oluşturmak, yeni nesle olumlu yönde örnek olunmasına katkı sağlamak, adeta örf ve adetlerimizden bir kesitmiş gibi lanse edilen bu yanlışlığı tamamen ortadan kaldırmak için harekete geçmiş bulunmaktayız. Düğüne katılan tüm vatandaşlarımız için büyük bir tehdit ve tehlike oluşturan bu olumsuzluğa dikkat çekilerek son verilmesi, vatandaşlarımızın bilgilendirilmeleri ve bilinçlendirilmeleri son derece önemlidir. Asıl amacımız düğünlerimizin örf ve adetlerimizden kaynaklanan kutlamalar olduğunu vatandaşlarımıza anlatmak, silah seslerinin geleneksel hale gelen düğün törenlerimizi gölgelemesinin önüne geçmektir. Hedefimiz, temiz ve huzurlu bir toplum içerisinde ferah ve refah bir toplum hayatına ulaşabilmektir. Düğünlerde silah kullanılmasının önlenmesine yönelik hazırlanan “Düğünümüz Şen Ola” proje çalışmaları 2013 yılı 06.09.2013 - 30.11.2013 tarihleri arasında yapılmıştır. İl merkezinde proje çalışmalarının yapıldığı 3 aylık sürede 132 düğün evine tebrik ziyareti yapılarak bilgilendirme faaliyetinde bulunulmuştur. Yapılan çalışmalar neticesinde olumlu yönde sonuçlar alınmış, proje vatandaşlarımız tarafından beğenilip takdir görmüş, Polis-Halk ilişkilerine de katkı sağlanmıştır. Yapılan çalışmaların düğünlerde silah kullanılmasını önleme hususunda faydalı olduğunun, olumlu sonuçlar alındığının görülmesi üzerine, daha etkin çalışmalar yaparak vatandaşlarımızı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek suretiyle yaşanan mağduriyetleri tamamen ortadan kaldırabilmek için bir önceki yıla göre daha geniş faaliyetleri içeren “Düğünümüz Şen Ola” projesi 2014 yılında da uygulamaya konulmuştur.

Resim 5.1: Afyonkarahisar Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü “Düğünümüz Şen Ola” Projesi

Projenin Hedefleri

1. Düğünlerde ateşleyici silah kullanılması olaylarının azaltılmasına katkı sağlamak,
2. Düğün evlerinin ziyaret edilerek farkındalık oluşturulması,
3. Vatandaşlarımızı düğünlerde silah atılmaması konusunda yeterince bilgilendirmek,
4. İlimizde düzenlenen düğünlerde silah atılmasının önüne geçmek,
5. Tüm halkımızda konuya duyarlılığı artırmak,
6. Konunun topluma daha etkin ve görünür bir şekilde anlatılmasını sağlamak,
7. 155 Polis İmdat hattının öneminin vurgulanarak, vatandaşlarımıza karşılaştıkları suçlarla ilgili ihbarda bulunma alışkanlığını kazandırmak,
8. Proje konusu nedeniyle meydana gelebilecek olumsuzluklara karşı toplumun bilinçlendirilmesine katkı sağlamak,
9. Polis - Halk ilişkisini en üst seviyeye çıkartmak,
10. Polis ile vatandaş arasında iletişimi güçlendirmek,
11. Vatandaşlara konuya duyarsız kalınması durumunda kendilerinin de tehdit altında olduğunun benimsetmektir.

Afyonkarahisar Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından geliştirilen ve düğünlerde silahla ateş edilmesinin önüne geçilmesini hedefleyen “Düğünümüz Şen Ola” projesi (http://www.afyonkarahisar.pol.tr/Sayfalar/tdp_dugunumuz_senola.aspx) internet sitesinden takip edilebilir.

Resim 5.2: Afyonkarahisar Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü “Düğünümüz Şen Ola” Projesi

Kaynak: Afyonkarahisar Emniyet Müdürlüğü, “Düğünümüz Şen Ola” http://www.afyonkarahisar.pol.tr/sayfalar/tdp_dugunumuz_senola.aspx

”

Yaşamın İçinden 2

“

KOMŞU KOLLAMA PROJESİ

Özellikle büyük şehirlerde yaşayanların en çok yakındıkları konular arasında bulunan, komşuluk ilişkilerinin giderek zayıflaması, site ve apartman sakinlerinin birbirinden habersiz, öyle ki göz önünde yaşanan olaylara bile duyarsız kaldığı bu dönemde; şehrin güvenliğini ve huzurunu sağlamak için Antalya Emniyet Müdürlüğü olarak “Antalya Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Antalya Modeli” kapsamında, suçları oluşmadan önlemek, suç korkusunu azaltmak, giderek birbirinden uzaklaşmaya ve yabancılaşmaya başlayan ve zaten kültürümüze yabancı olmayan fakat günümüzde azalan komşuluk ilişkilerini tekrar canlandırmak amacıyla uygulamaya konulan “Komşu Kollama Projesi”dir. Bu sistemde temel amaç polisin yanı sıra vatandaşın da çevresinde olup bitenlere karşı duyarlı olmasını sağlamaktır.

“Komşu Kollama Projesi” bir bölgedeki güvenlik duygusunu, emniyeti ve yerel paylaşımı artırmak, daha çok ihtiyatlı olmayı teşvik etmek, toplum olma ruhunu yaymak, çevresini geliştirmek, suçu önlemek, polise suçun ortaya çıkarmasında yardımcı olmak, yersiz suç korkusunu azaltmak, polisi ve cemiyet bağlarını geliştirmek, en önemli suç türü olan evden hırsızlıklar ve özellikle “kır ve gir” – “kır ve çal” türü hırsızlıkları önlemek ve failini yakalamaktır. Bu tür suçlar faili zor bulunan ama vatandaşların basit ve etkili tedbirler olarak kolayca önleyebilecekleri suçlardır.

“Komşu-Kollama Projesi”nin doğru uygulanması ve takibi ile suç oranlarında büyük düşüş olduğu tespit edilmiştir. Komşu kollama projesi, görünmez kalem uygulaması, zil uygulaması, ayak izi uygulaması, risk ve analiz testi uygulaması ve bilgilendirme toplantıları düzenleyerek yaygınlaştırılmaktadır. Komşu Kollama projesini uyguladığımız site ve apartmanlarda oturan vatandaşların, gündüz hırsızlık yapmak için tüpçü, satıcı, elektrikçi. vb. şeklindeki kılıklarla binanın ana giriş kapısını açtığı ve hırsızlık olaylarını gerçekleştirdikleri gözlemlenerek, bu tür olayların önlenmesi amacı ile Zil Uygulaması yapılmıştır. Görevli polislerimiz kapı zillerine basıp hiçbir şey sormadan kapı açanları daha dikkatli olmaları konusunda anında bilgilendirip, böyle durumlarda nasıl davranmaları gerektiğini açıklamışlardır. Uygulama biçimi ise; Görevli memurlarımız ilk olarak apartman giriş kapısının açık olup olmadığı, kapı zili çalındığında kapının açılıp açılmadığı, vatandaşların “KİM O?” deyip demedikleri, “KİM O?” dedikten sonra ise tanımadığı kişilere kapıyı açıp açmadıkları gibi hususlarda gerekli kontrolleri yapmışlar, me-

murlarımız binaların giriş kapılarındaki zilleri çalarak tüpçü, postacı veya suçu olduklarını söyleyerek kapıları açtırmaya çalışmışlardır. Daha sonra kapı kapı, dolaşarak kapılarını sormadan açan vatandaşlarımıza kendilerinin evde oldukları ve evlerinin güvende olduğu fakat apartman giriş kapısını açarak evde bulunmayan komşularının evlerine rahatlıkla hırsız girebileceğini ve komşularının güvenliğini tehlikeye attıkları anlatılmıştır. Kapı zilini çalanın kim olduğunu soran ve kapıyı açmayan ev sahiplerine de teşekkür edilmiştir.

Resim 5.3: Antalya Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü “Komşu Kollama” Projesi

Ayak İzi uygulamasında ise; kartonun bir yüzüne uyarı yazısı (HER ZAMAN BU KADAR ŞANSLI OLMAYABİLİRSİNİZ BU POLİSİN AYAK İZİ! LÜTFEN APARTMAN GİRİŞ KAPISINI KAPALI TUTUNUZ, KİMLİĞİNİ ÖĞRENMEDEN KİMSEYE AÇMAYINIZ), diğer yüzüne ayakkabı tabanı bulunan ayak izlerini yerleştirip, ana giriş kapıları açık olan apartmanların girişlerine görevli **mahalle polisleri** tarafından bırakılmıştır. Bunkadaki amacımız vatandaşlarımızın dikkatini çekerek kapılarının sürekli kapalı tutulmasını sağlayıp özellikle gündüz meydana gelen evden hırsızlık olaylarının önüne geçmektir.

(Mahalle Polisi: Her 10 bin nüfusa bir memur olacak şekilde, mahalle düzeyinde Toplum Destekli polis memurlarının görevlendirilmesidir. Bu görevlendirme e-devlet üzerinden yapılmaktadır ve yurttaşlar kendi e-devlet şifreleri ile sisteme girdiklerinde kendi mahallelerinin polisinin fotoğrafına ve iletişim bilgilerine ulaşabilmektedir.)

Resim 5.4: Antalya Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü “Komşu Kollama” Projesi

Antalya Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü tarafından geliştirilen ve komşular arasında sorumluluğun artırılmasını hedefleyen “Komşu Kollama” projesi (<http://www.antalya.pol.tr/tdp/Sayfalar/komsu-kollama-projesi.aspx>) internet sitesinden takip edilebilir.

Kaynak: Antalya Toplum Destekli Polislik, “Komşu Kollama Projesi”, <http://www.antalya.pol.tr/tdp/sayfalar/komsu-kollama-projesi.aspx>,

Kendimizi Sınavalım Yanıt Anahtarı

1. d Yanıtınız yanlış ise “Problem Odaklı Suç Önleme Modeli” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
2. c Yanıtınız yanlış ise “Problem nedir? Polisin Asıl İş Nedir?” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
3. e Yanıtınız yanlış ise “SARA Problem Çözüm Modeli” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
4. e Yanıtınız yanlış ise “Problem Odaklı Polislik” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
5. a Yanıtınız yanlış ise “Problem Odaklı Polislik” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
6. c Yanıtınız yanlış ise “SARA Problem Çözüm Modeli” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
7. b Yanıtınız yanlış ise “Problem Odaklı Suç Önleme Modeli” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
8. e Yanıtınız yanlış ise “SARA Problem Çözüm Modeli” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
9. b Yanıtınız yanlış ise “Türkiye’de Toplum Destekli Polislik” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
10. e Yanıtınız yanlış ise “Toplum Destekli Polislik” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

Sıra Sizde Yanıt Anahtarı

Sıra Sizde 1

Burada problem AVM otoparkında meydana gelen araç içinden hırsızlık vakalarıdır. Öncelikle olayların haftanın hangi günü, hangi saati ve otoparkın hangi kısımlarında meydana geldiği tespit edilir. Suça maruz kalan araçların ortak özelliklerine bakılır ve tüm bu bilgiler ışığında nasıl bir yol izleneceği belirlenir. Bunlar suçun meydana gelmesi muhtemel saatlerde güvenliği artırılması, otoparkın varsa aydınlatma probleminin giderilmesi, otoparka giriş yapan araç sürücülerine çıkarken geri vermek şartıyla çipli kartlar verilmesi, araç kapılarının kilitli bırakılması ve araç üzerinde değerli eşyaların bırakılmaması yönünde uyarıcı levhaları dikkat çekici bir şekilde otopark içerisine yerleştirilmesi şeklinde sıralanabilir. Geliştirilen taktikler uygulanır ve belli bir süre sonra bu taktiklerin işe yarayıp yaramadığı değerlendirilip fayda sağlanamaması durumunda taktik tekrar gözden geçirilir. Tüm bunlar yapıldıktan sonra sorunun çözümü yönünde başarı sağlanamaması durumunda taktik yeniden gözden geçirilir.

Sıra Sizde 2

Şehrin eski merkezi yerlerindeki metruk binalar kültür mirası olarak kabul edilmekte ve bu metruk binaların restorasyonunda sıkı bir bürokratik prosedürle karşılaşmaktadır. Diğer yandan metruk binalar asayiş açısından bir problem olarak kalmaktadır. Bu binalarda uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımı, genel ahlaka aykırı hareketler, saldırgan sarhoşluk ve yangın çıkarma riski, problemin mahiyetini oluşturmaktadır. Bu tür olaylar toplumsal asayiş ve huzuru derinden etkilemektedir. Böyle bir sorunun çözüm yolları ise restorasyon konusundaki zorlaştırıcı prosedür sorununu çözmek adına Kültür Bakanlığı yetkilileri ve binaların kullanıma dönüştürülmeleri bakımından belediye yetkilileri ile işbirliğine gidilmelidir. Ayrıca binanın yasal sahipleri ve mahalle sakinleri ve mahalle polisinin de arasında ki eşgüdüm sorunun çözümünde etkili bir rol oynar.

Sıra Sizde 3

Öncelikle sitenin güvenlik zafiyetlerini ortaya koyup ve bununla ilgili bir rapor hazırlayıp, site sakinlerine bir güvenlik sunumu yapılabilir. Böylelikle site sakinlerinin birbirleri ile tanışıp birbirlerini ilgilendiren durumlarda daha duyarlı olabileceklerini, komşularının evde olmadığı zamanlarda onların evlerine göz kulak olmaları gerektiğini site sakinlerine aktarılır. Ayrıca site içerisinde gerçekleşebilecek sorunlar belirlenip, belli bir tasnife göre sıraya koyulmalıdır. Böylelikle bu sorunların muhtemel sonuçlarını değerlendirebilir, alınması gereken önlemler site sakinlerine aktarılır. Ayrıca mahalle polisi tanıtılıp, sorunların çözümünde onlardan da destek alınmalıdır.

Yararlanılan Kaynaklar

- Afyonkarahisar Emniyet Müdürlüğü, “Düğünümüz Şen Ola” http://www.afyonkarahisar.pol.tr/sayfalar/tdp_dugunumuz_senola.aspx, (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2016).
- Antalya Toplum Destekli Polislik, “Komşu Kollama Projesi”, <http://www.antalya.pol.tr/tdp/sayfalar/komsu-kollama-projesi.aspx>, (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2016).
- Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı, “Mahalle Polisliği- Toplum Liderlerini Teşkilatlandırma (TLT)- Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı (ÇOGEP)” <http://www.asayis.pol.tr/sayfalar/tdp.aspx>, (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2016).
- Goldstein, H. (1979). “Improving Policing: A Problem Oriented Policing”, **Crime and Delinquency**, 25 (2), pp. 236-258.
- Lawrance S. and Mccarthy B. (2013). **What Works in Community Policing? A Best Practices Context for Measure Y Efforts**, https://www.law.berkeley.edu/files/what_works_in_community_policing.pdf, (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2016).
- Scott, M. (2000). **Problem-Oriented Policing: Reflections on the First 20 Years**, Washington D.C., U.S.A.: Department of Justice, office of Community Oriented Policing Services.
- Scott, M. (2003). “Getting the Police to Take Problem-Oriented Policing Seriously”, **Crime Prevention Studies**, 15, pp. 49-77.
- Scott, M. (2011). “Introduction to Problem-Oriented Policing”, **2011 POP Conference**, Miami Florida. <http://www.popcenter.org/conference/conferencepapers/2011/introtopop.pdf>, (Erişim Tarihi: 20 Kasım 2016).
- Scott, M. (2015). **Identifying and Defining Policing Problems, Problem-Solving Tools No. 13.**, Washington DC, U.S.A.: Office of Community Oriented Policing Services.
- Scott, M. and Kirby, S. (2012). **Implementing Pop: Leading, Structuring, and Managing a Problem-Oriented Police Agency**, Washington DC, U.S.A.: Office of Community Oriented Policing Services.
- Sklansky, D.A. (2008). **Democracy and the Police**, California: Stanford University Press.
- University at Albany, **Center for Problem-Oriented Policing**, <http://www.popcenter.org/>, (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2016).
- U.S. Department of Justice, (2014). **Community Policing Defined**, Washington, DC, U.S.A.: Office of Community Oriented Policing Services.
- Weisburd, D. et.al. (2010). “Is Problem-Oriented Policing Effective In Reducing Crime and Disorder?”, **Criminology and Public Policy**, 9(1), 139-172.
- What Works Crime Reduction, <http://whatworks.college.police.uk>, (Erişim Tarihi: 1 Aralık 2016).